

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä

Hakija

Lappajärven kesäteatteri Oy

Asia

Lupahakemus rauhoitetun kalatiiran pesien hävittämiseksi 3.4.-1.9.2024 hotelliympäristössä Lappajärvellä, Etelä-Pohjanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa hävittää 100 kalatiiran (*Sterna hirundo*) pesää 3.4.-1.9.2024 välisenä aikana kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Aquarius Resort matkailu- ja majoituskohteella Lappajärvellä. Hakemusalue ei sijaitse luonnonsuojelualueella tai Natura-alueella. Haettavien toimenpiteiden ajankohtaa hakija perustelee sillä, että kalatiirujen pesintä alkaa keväällä ja kestää läpi kesän ja että toimenpiteitä pitäisi pystyä tekemään ennakoiden, jotta linnut eivät ehtisi aloittaa pesintää.

Kalatiirat pesivät Hotelli Kivitiipun katolla ja rantakivissä. Kalatiirat ovat viime vuosina häirinneet Nykälänniemen matkailuelinkeinon harjoittamista aggressiivisella käytöksellään. Lintujen määrä on kasvanut viime vuosien aikana ja aggressiiviset hyökkäykset pesien ja poikasten puolustamiseksi ovat alkaneet olla ihmisille vaaraksi, koska linnut syöksyvät kohti ihmisiä ja ulostavat näiden päälle. Tämä on vaikuttanut alueella toimivien matkailuyritysten liiketoimintaan ja mm. Aquarius resortin terassia ei tämän vuoksi voitu kesällä 2023 käyttää.

Hakija on aikaisemmin käyttänyt erilaisia karkottimia, kuten pelottimia, heijastimia, nauhoja ja siimoja ilman että nämä olisivat ennaltaehkäisseet kalatiirujen pesintää em. paikoissa. Lisäksi kiinteistöhuolto on keväisin käynyt päivittäin hotellin katolla, jotta linnut eivät ennättäisi pesimään, mutta tuloksetta.

Hakija ei pysty arvioimaan poikasten kokonaismäärää, niiden kuoriutumisajankohtaa tai pesien hävittämisen vaikutusta lajin suotuisaan suojelutasoon. Hakijan mukaan lähistöllä ei ole soveltuvia paikkoja, minne pesät voisi siirtää ja minkä vuoksi lupaa haetaan pesien hävittämiseksi. Pesien hävittäminen koskisi 30–50 % pesistä, jonka jälkeen toimenpiteen vaikutusta kalatiirujen käyttäytymiseen seurattaisiin. Pesien hävittämisen lisäksi hakija käyttäisi aikaisemmin käytettyjen ennaltaehkäisevien keinojen lisäksi UV-geejejä ja pressuja kalatiirujen karkottamiseksi. Hakijan mukaan pesien hävittäminen ja edellä lueteltujen ennaltaehkäisevien keinojen käyttö ei vaikuta räystäspääskyihin, jotka pesivät samaisen hotellin räystäiden alla. Hakijalla ei ole aikaisempaa poikkeuslupaa haettuihin toimenpiteisiin.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalatiira on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutoinaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien pesien tahallisen vahingoittamisen.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan hävittää kalatiiran pesiä sekä 1 munapesän alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 1.5.-31.8.2024 karttaliitteen mukaisella alueella.
- 2 Pesintä on pyrittävä ennaltaehkäisemään pesinnän aikaisessa vaiheessa aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Lupa-alueella tulee liikkua usein lokkeja karkottaen, pesinnän estämiseen voi käyttää pressusteitä, UV-geejejä, lippusiimoja, heijastimia, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä.
- 3 Mikäli kalatiirat em. toimista huolimatta asettuvat pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla hävittää kaikki kalatiiran rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät.
- 4 Tällä luvalla saa hävittää vuosittain yhden (1) pesän, jossa on munia. Pesiä, joissa on poikasia ei saa siirtää tai hävittää.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä alueellisen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida vuoden 2024 loppuun (31.12.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2181/2024 varustettuna. Raportista tulee ilmetä hävitettyjen pesien määrä sekä toimenpiteiden ajankohdat tapauskohtaisesti, eli montako pesää on hävitetty minäkin päivänä. Lisäksi on raportoitava käytetyistä pesinnän ennaltaehkäisy- ja häirintätoimenpiteistä sekä niiden ja pesien hävittämisen vaikutuksesta kalatiiran pesintään alueella. Yhteenvedon perusteella voidaan arvioida toimien vaikutusta lintujen aiheuttamiin ongelmiin alueella sekä arvioida mahdollisen uuden luvan tarvetta.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Kalatiirujen aggressiivisesta pesien puolustamisesta ja ulostuksesta aiheutuu vaaraa ja terveysriski alueella liikkuville ihmisille. Lupa-alueen välttäminen ei ole hotellitoiminnan vuoksi mahdollista eikä toiminnan siirtäminen muualle ole kohtuullista, minkä vuoksi on perusteltua estää kalatiirujen pesintä pesintää häiritsemällä ja mikäli tämä ei ratkaise ongelmaa, pesiä hävittämällä. Luvan antopäivän mennessä on mahdollista, että kalatiira on ehtinyt rakentamaan pesiä alueelle ennen kuin poikkeusluvan mukaiset toimenpiteet on voitu toteuttaa. Mikäli kalatiira on ehtinyt munimaan johonkin pesään, on perusteltua hävittää 1 munapesän munat kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Lupa-alueella on yritetty ehkäistä ongelmaa esimerkiksi karkottimilla, siimoilla, pelottimilla, heijastimilla, nauhoilla ja liikkumalla katolla ennen pesintää. Toimenpiteistä huolimatta kalatiirat pesivät alueella vuosittain. Ehtojen mukaisesti ennaltaehkäiseviä

toimenpiteitä tulee ylläpitää ja kehittää. Alueella on mahdollista kokeilla esimerkiksi pressusteitä ja UV-geelien käyttöä.

Kalatiiran pesinnän estäminen on alueella perusteltua, eikä tähän ole käytännössä osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin ensisijaisesti pesinnän ennaltaehkäiseminen ja pesimään asettumisen häiritseminen, ja toissijaisesti rakenteilla olevien ja jo rakennettujen pesien hävittäminen. Pesien hävittäminen on sallittu Hotelli Kivitiipin katon lisäksi viereisessä rantakivikossa. Rantakivikossa olevat pesät sijaitsevat lähellä hotellia (30–50 m) minkä takia kalatiirat kokevat alueella oleskelevia ihmisiä uhaksi ja mikä näin ollen aiheuttaa lintujen aggressiiviseen puolustuskäyttäytymisen.

Hävittävien pesien määrää ei nähdä aiheelliseksi rajoittaa, jotta pesintä saadaan keskeytettyä sen alkuvaiheessa ja linnut saadaan ohjattua muualle pesimään. Kun pesät hävitetään jo pesänrakennusvaiheessa eikä linnuilla ole pesissä munia puolustettavanaan, saadaan vähennettyä tehokkaasti myös lintujen aggressiivista käytöstä alueella liikkuvia ihmisiä kohtaan. Tämä vaatii aktiivisuutta pesinnän alkuvaiheessa. Katoilla ja rantakivikon läheisyydessä tulee kierrellä päivittäin, jotta hävitettävien pesien määrä pysyy mahdollisimman pienenä eikä munimista ehdi tapahtua. Kriittisimpänä aikana tulee harkita kiinteistöhoitajan palkkaamista myös viikonloppuisin kiertämään aluetta ja hävittämään mahdollisesti syntyviä pesiä.

Lupa on myönnetty yhdeksi pesimäkaudeksi. Sen jälkeen on mahdollista arvioida poikkeusluvan tarvetta ja ennaltaehkäisymenetelmien toimivuutta uudelleen.

Luvan mukainen pesinnän estäminen ei heikennä kalatiiran suotuisaa suojelutasoa, sillä lajin kanta alueella on elinvoimainen. Pesinnän estämisen painopisteen ollessa pesinnän alkuvaiheessa, osa häirityistä linnuista ohjautuu todennäköisesti muualle pesimään, mikä pienentää toimenpiteiden vaikutusta alueen kalatiirapopulaation pesimämenestykseen. Toimenpiteiden ei myöskään katsota häiritsevän räystäiden alla pesiviä räystäspääskyjä, sillä nämä ovat pesineet menestyksekkäästi aikaisemminkin, kun ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä on tehty hotellissa kalatiirujen pesintöjen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Kalatiirat pesivät toukokuussa. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida lykätä, jotta päätökseen mukaisiin ennaltaehkäiseviin ja tarvittaessa pesärakennusvaiheeseen kohdistuviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen pesimäajan alkua.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut luonnonsuojeluyksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Karttaliite
Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Pohjanmaan poliisilaitos kirjaamo.pohjanmaa@poliisi.fi

Lappajärven kunta kunta@lappajarvi.fi

Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry (SSLTY) puheenjohtaja@sslty.fi

SLL Pohjanmaan piiri pohjanmaa@sll.fi

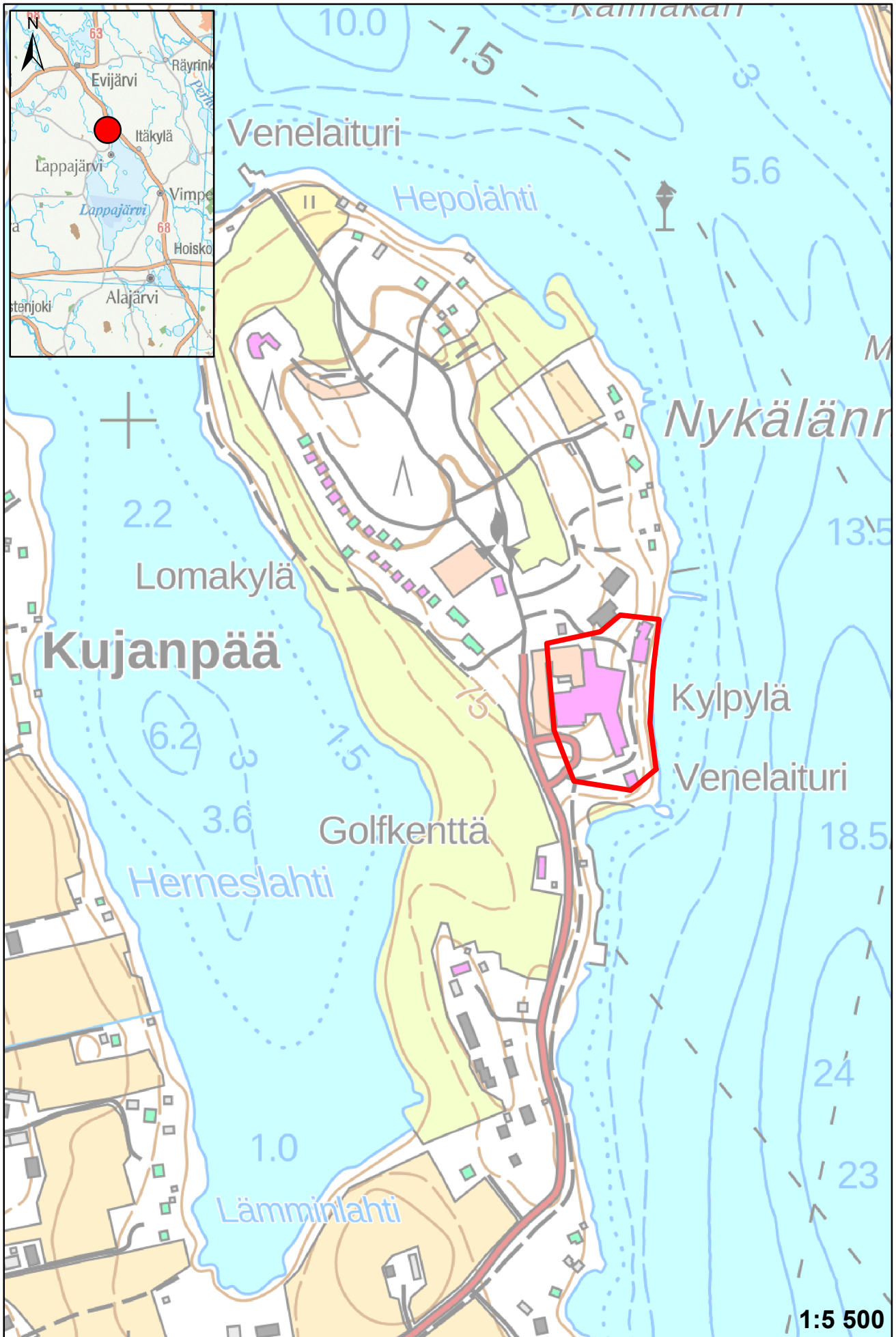
Tapiola Pohjanmaa ry info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/2181/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/2181/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mattila Olli 14.05.2024 12:50
Esittelijä Ramstedt Robin 14.05.2024 09:39

Poikkeuslupa-alue VARELY/2181/2024

1:5 500

 Poikkeuslupa-alue

© Metsähallitus Luontopalvelut & ympäristöhallinto 2024
© Maanmittauslaitos 2024
© Karttakeskus Oy, Lupa L5293

0 50 100 200 300 400
m

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65100 Vaasa
Puhelin: 029 56 42780
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.